

Avaluació participativa sobre la implementació de les platges sense fum

INFORME DE RESULTATS

OLMA

Novembre 2025

Encarregat per

Diputació de Barcelona

Servei de Salut Pública

Gerència de Serveis de Salut Pública i Consum

Àrea de Comerç, Consum i Salut Pública

Elaborat per

ilabso □ LMA

i-LabSo SCCL

Joan Manel Sánchez Griñó

Susana Batle Cladera

Judit Piera Miralles

Laura Sans i Artigas

Introducció.....	4
Anàlisi del qüestionari.....	5
Aplicació de la regulació.....	6
Municipis amb regulació a les platges.....	7
Municipis sense regulació a les platges.....	15
Propostes obertes al qüestionari.....	19
Anàlisi qualitativa.....	20
Municipis amb regulació a les platges.....	21
Municipis sense regulació a les platges.....	24
Representants polítics.....	26
Resultats del debat.....	27
Conclusions i recomanacions.....	30
Annex.....	31
Qüestionari utilitzat.....	31

Introducció

El Servei de Salut Pública de la Diputació de Barcelona ha elaborat una ordenança que recull un article dedicat específicament a la regulació de les platges sense fum, que diversos municipis de la demarcació han incorporat a la seva normativa local.

Aquesta avaluació s'emmarca en una perspectiva participativa i orientada a la millora, amb la finalitat de generar coneixement compartit entre els municipis sobre la implementació de l'article d'ordenança referent a les platges sense fum. L'objectiu és doble:

- Analitzar col·lectivament l'estat d'implementació de la mesura, les dificultats trobades, els condicionants i les bones pràctiques.
- Facilitar l'intercanvi i la reflexió entre tècnics i tècniques municipals, per tal de reforçar la capacitat argumentativa i estratègica a nivell local.

El procés d'avaluació ha tingut lloc entre els mesos de juny i novembre de 2025.

Per a la recollida d'informació, s'ha elaborat un qüestionari específic i s'ha organitzat una dinàmica de treball amb tècnics i tècniques de municipis costaners de la demarcació de Barcelona, realitzada en el marc de la Jornada de Platges, celebrada el dia 28 d'octubre de 2025. Aquesta sessió va permetre recollir experiències, identificar dificultats i compartir bones pràctiques entre els municipis participants.

Aquest informe presenta els principals resultats del procés d'avaluació de la implementació de la normativa de platges sense fum als municipis de la demarcació.

Anàlisi del qüestionari

El qüestionari d'avaluació sobre la regulació de fumar a les platges, ha sigut l'eina utilitzada per recollir informació agregada sobre els resultats de la implementació de les platges lliures de fum als municipis del litoral barceloní.

Aquest qüestionari té com a objectiu conèixer la percepció de tècnics i tècniques dels municipis de la costa barcelonina sobre la mesura, tant si l'han aplicada com si no, els principals èxits i dificultats trobades, i les necessitats que detecten per tal de millorar-ne l'aplicació en el futur.

En total ha respost el 72% de l'univers d'estudi, 18 municipis dels 25 als quals es dirigia l'enquesta.

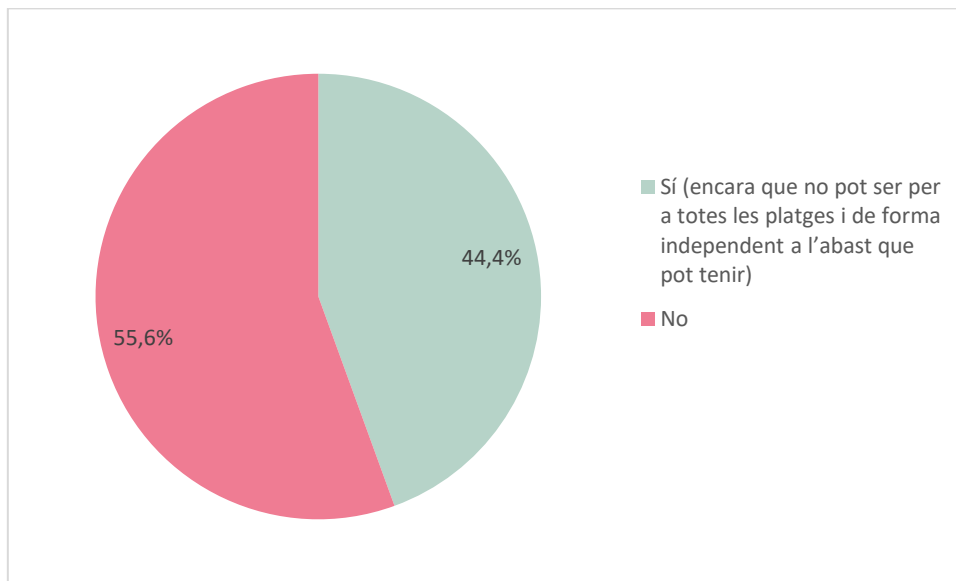
Els municipis que han respost són:

Arenys de Mar	Badalona	Caldes d'Estrac	Calella
Canet de Mar	Gavà	Malgrat de Mar	Mataró
Montgat	Pineda de Mar	Premià de Mar	Sant Adrià de Besòs
Sant Andreu de Llavanes	Sant Pol de Mar	Santa Susanna	Sitges
Vilanova i la Geltrú	Vilassar de Mar		

Aplicació de la regulació

Una mica més de la meitat dels municipis (55,6% - 10 municipis) no tenen cap reglament, ordenança o decret en relació a fumar a les platges; en canvi, el 44,4% dels municipis (8 municipis) sí que tenen algun reglament, ordenança o decret en relació a fumar a les platges, tot i que pot tenir un abast i concreció diferents en cada cas.

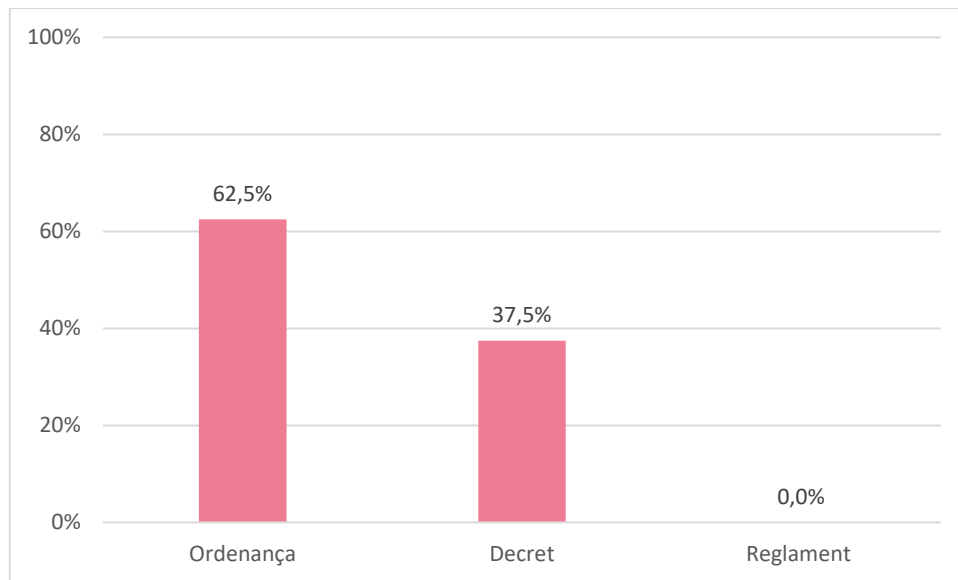
Il·lustració 1 Percentatge de municipis segons si tenen algun reglament, ordenança o decret en relació a fumar a les platges del municipi

Municipis amb regulació a les platges

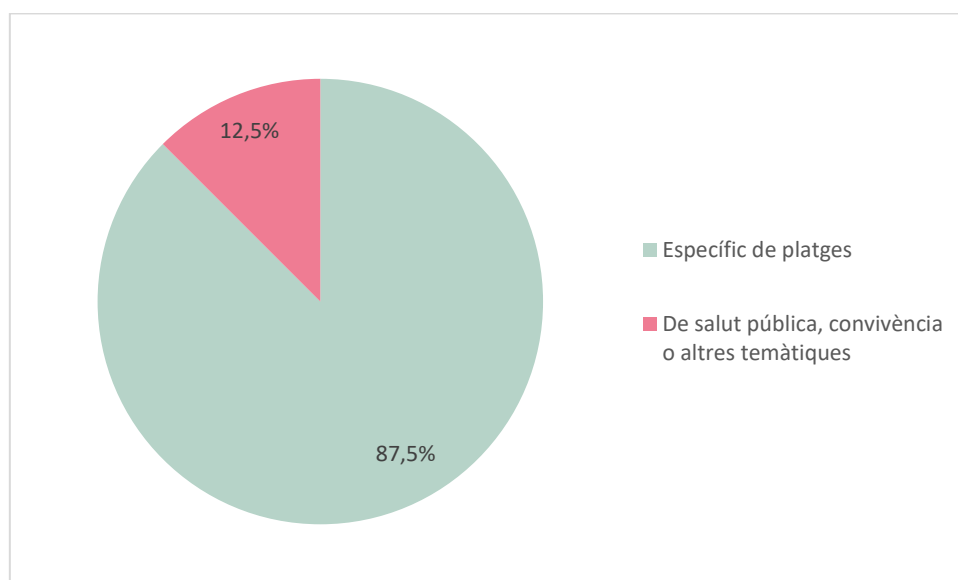
Més de la meitat dels municipis que regulen fumar a les platges ho fan a través d'una ordenança (62,5%), mentre que un 37,5% ho regula amb un decret, i no hi ha cap municipi que ho reguli amb un reglament.

Il·lustració 2 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons si ho regulen en una ordenança, un decret o un reglament

La majoria dels municipis que regulen fumar a les platges han indicat que l'ordenança o decret és específic de platges; en canvi, un 12,5% diu que és de salut pública, convivència o altres temàtiques.

Il·lustració 3 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons el tipus de reglament, ordenança o decret de la regulació

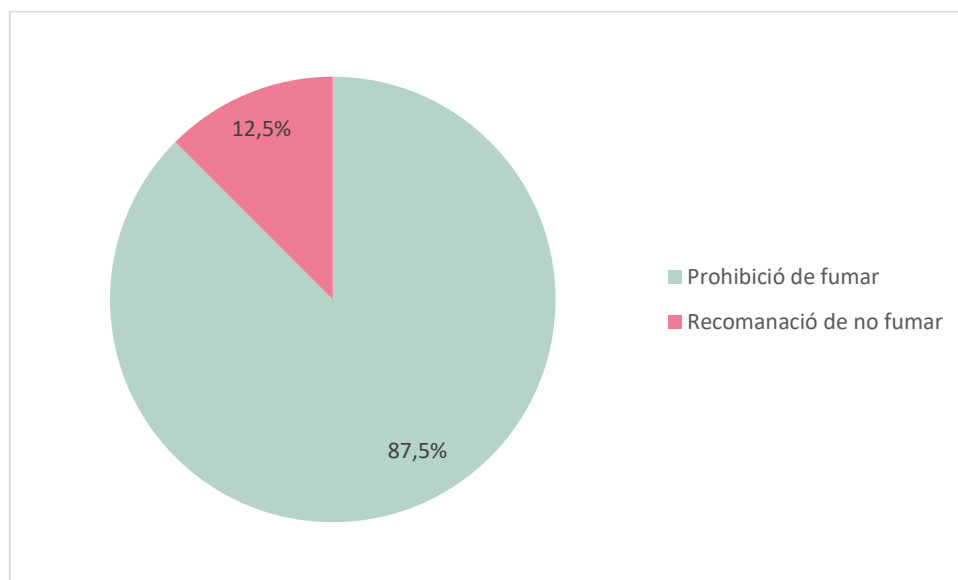

La majoria de municipis que tenen una regulació en relació a fumar inclouen “l'ús de les platges” en el seu nom. Els noms que se li ha donat a la normativa són els següents:

- Decret número 3005. APROVAR LA DECLARACIÓ DE PLATGES LLIURES DE FUM A LA TOTALITAT DE PLATGES DEL MUNICIPI DE VILANOVA I LA GELTRÚ PER A LA TEMPORADA DE PLATGES 2025
- Decretar espai Platges sense fum (Premià de Mar)
- És un acord de la Junta de Govern Local (Malgrat de Mar)
- Ordenança d'ús de les platges de Sant Andreu de Llavaneres
- ORDENANÇA MUNICIPAL DE CONVIVÈNCIA CIUTADANA I VIA PÚBLICA DE CALELLA
- Ordenança municipal d'ús de les platges (Sant Pol de Mar)
- Ordenança municipal d'ús, gaudi i aprofitament de les platges de Sitges (publicada al BOPB de 27 de gener de 2022)

Gairebé tots els municipis que regulen fumar a les platges (87,5%) estableixen que està prohibit fumar a les platges, mentre que per un 12,5% dels municipis la regulació és una recomanació de no fumar.

Il·lustració 4 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons la regulació que es fa

A continuació es mostren els textos dels articles sobre la regulació de fumar a les platges que els municipis han enviat:

- **Caldes d'Estrac** - Article 25. Espai Lliure de Fum
Es prohibeix fumar a la Platja dels Tres Micos, dins l'espai marcat entre la passarel·la d'accés a la platja, al costat de la guingueta del mòdul 2, fins a l'espigó que delimita la platja de les barques i la Platja del Bassiot.

- **Calella** - Article 66.- Normes de conducta.
 1. Per raons de seguretat, salubritat i convivència no es permetrà a cap de les cales i platges del terme municipal de Calella, inclosos els passeigs marítims, camins de ronda, roques i penya-segats, espais naturals adjacents i zones de bany, el següent:
 2. Quant a salubritat: h) Fumar en les zones que no estiguin habilitades a l'efecte.

- **Malgrat de Mar** - Aprovar la declaració de platges lliures de fum a totes les platges del municipi durant la temporada de bany 2025 com a pas previ a la regulació de platges sense fum al nou text de l'Ordenança d'ús de les platges de Malgrat de Mar, actualment en fase d'estudi. S'exceptua la restricció de consum de tabac dins l'espai ocupat per les guinguetes i terrasses de temporada instal·lades en aquestes platges. No obstant això, es recomana el foment de mesures per part dels adjudicataris per a minimitzar el consum de tabac i derivats entre els usuaris d'aquestes guinguetes i terrasses.

- **Premià de Mar** - L'article 43 de la Constitució Espanyola reconeix el dret a la protecció de la salut i atribueix als poders públics la responsabilitat d'organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i prestacions necessàries.
 La Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries davant el tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac.
 La Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que puguin generar dependència.

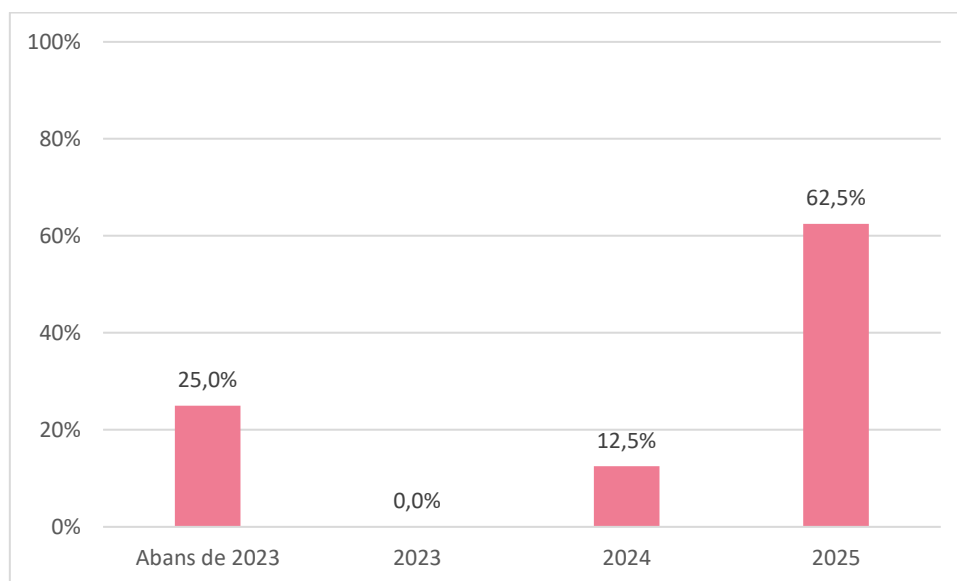
- **Sant Andreu de Llavaneres, Sant Pol de Mar** - Article 27. Platges lliures de fum
 1. Resta prohibit fumar a totes les platges del municipi i, en conseqüència, totes elles seran considerades lliures de fum.
 2. Es prohibeix també l'ús de cigarretes electròniques o vaporitzadors en aquestes platges.
 3. L'Ajuntament té la responsabilitat de comunicar a les persones usuàries que han de respectar la prohibició de fumar a les platges lliures de fum. Aquesta prohibició serà degudament senyalitzada mitjançant rètols informatius de "platja lliure de fum" ubicats a tots els accessos a la platja i en llocs visibles per a les persones usuàries.
 4. S'exclouen d'aquesta prohibició les terrasses de les guinguetes.

- **Sitges** - Article 30. Platges lliures de fum
 - Queda prohibit fumar a les platges senyalitzades com a lliures de fum. Es prohibeix també l'ús de cigarretes electròniques o vaporitzadors en aquestes platges.

- **Vilanova i la Geltrú** - PRIMER. APROVAR la declaració de platges lliures de fum a totes les platges del municipi durant la temporada de bany 2025 com a pas previ a la regulació de platges sense fum al nou text de l'Ordenança municipal d'ús de les platges de Vilanova i la Geltrú, actualment en fase de revisió per a la seva modificació.

Més de la meitat dels municipis tenen la regulació sobre fumar a les platges des d'aquest any 2025 (62,5%); un 25% la té des d'abans del 2023, i un 12,5% des del 2024.

Il·lustració 5 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons des de quan existeix aquesta regulació

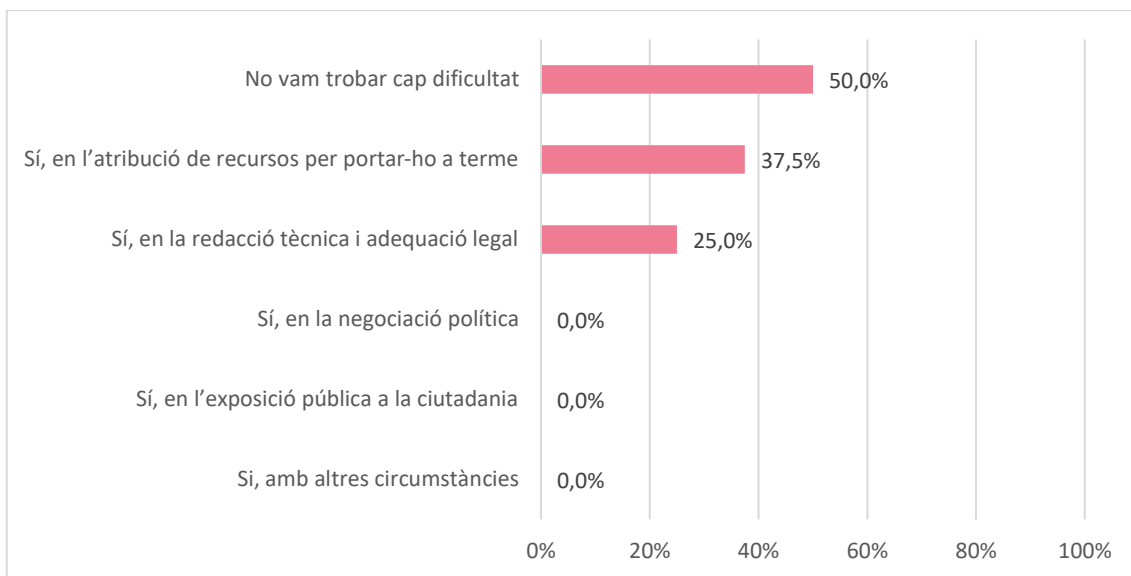
Gairebé tots els municipis que tenen una regulació sobre fumar a les platges l'apliquen a tots els metres lineals de les platges, però hi ha algun municipi on la regulació no afecta a tots els metres de platja disponibles. En total, hi ha 25.481 metres lineals de platja on s'aplica la regulació, de mitjana hi ha 3.185,1 metres coberts, el mínim de metres lineals coberts per la regulació són 50 metres, i el màxim són 6.000 metres.

Taula 1 Quantitat de metres lineals de platja afectades per la regulació i metres disponibles en el municipi

	Mínim	Mitjana	Màxim	Suma
Total metres lineals de platja a les que afecta la regulació	50 metres	3.185,1 metres	6.000 metres	25.481 metres
Total metres lineals de platja disponibles en el municipi	300 metres	3.191,4 metres	6.000 metres	25.531 metres

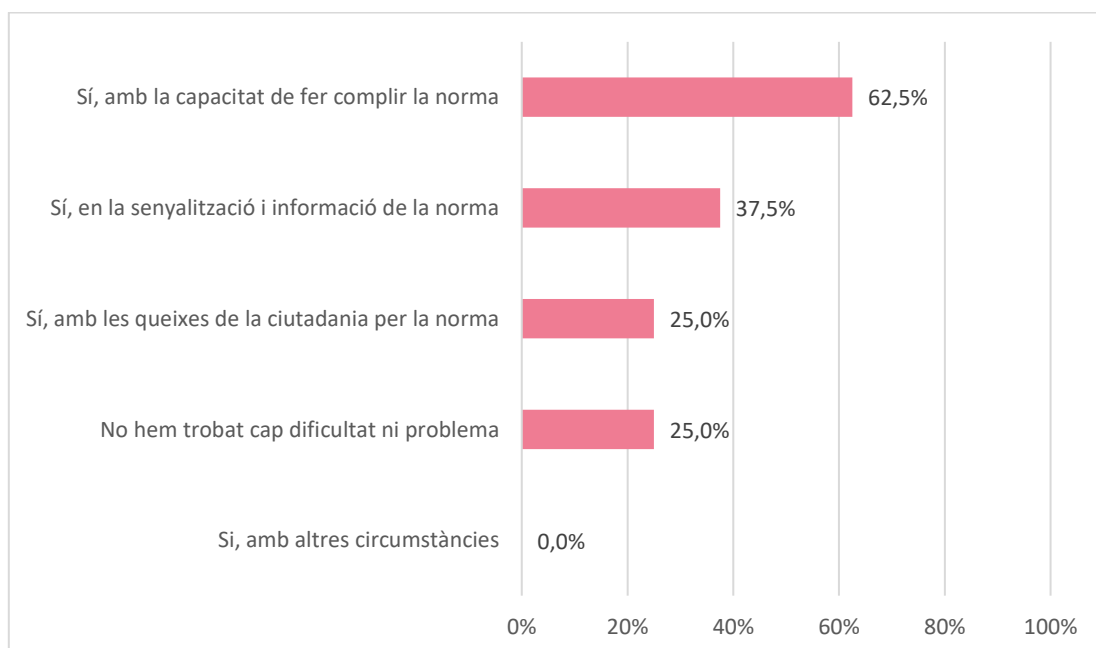
La meitat dels municipis (50%) que tenen una regulació no van trobar cap dificultat a l'hora de fer-la, un 37,5% dels municipis van trobar dificultats en l'atribució de recursos per portar-ho a terme, i un 25% va trobar problemes en la redacció tècnica i adequació legal. Finalment, no hi ha hagut cap municipi que tingués problemes amb la negociació política o en l'exposició pública a la ciutadania.

Il·lustració 6 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons si van trobar algun tipus de dificultat a l'hora de fer la regulació (resposta múltiple)

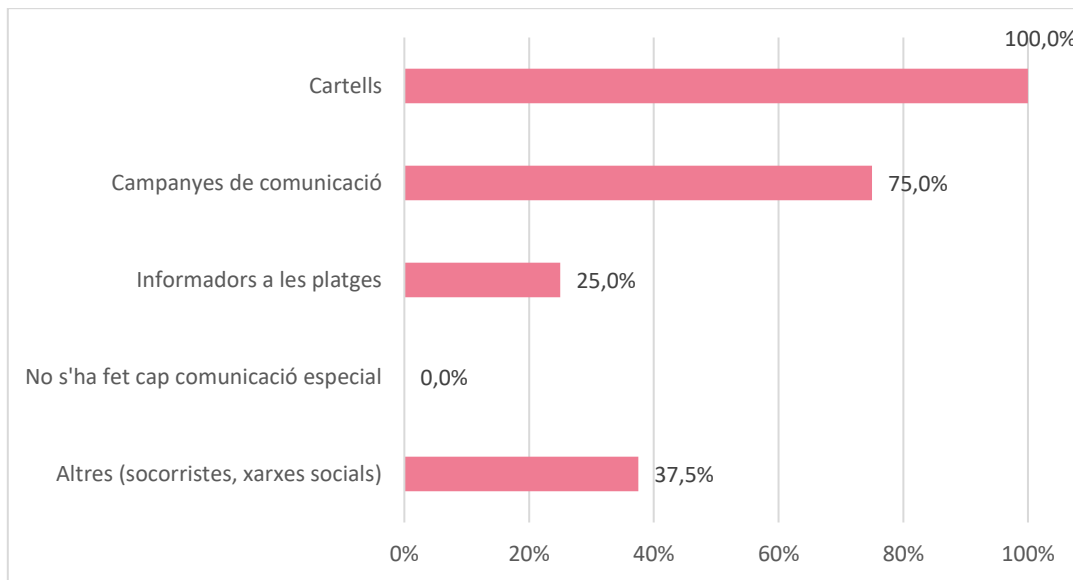
El 62,5% dels municipis amb regulació han tingut dificultats amb la capacitat de fer complir la norma en l'aplicació de la regulació, i un 37,5% diu que ha tingut dificultats amb la senyalització i informació de la norma. A més, un 25% ha tingut problemes amb les queixes de la ciutadania per la norma. Dels dos municipis amb queixes, un ha indicat que ha rebut poques queixes, però l'altre diu que no ha trobat cap dificultat ni problema.

Il·lustració 7 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons si han tingut algun tipus de dificultat o problema en l'aplicació de la regulació (resposta múltiple)

Tots els municipis amb regulació (100%) diuen que l'han comunicat a la ciutadania amb cartells, i un 75% assenyalen que han realitzat campanyes de comunicació. A més, un 25% ha fet servir informadors a les platges, i un 37,5% ha seleccionat altres mitjans com, per exemple, fer servir els socorristes per comunicar-la a la ciutadania.

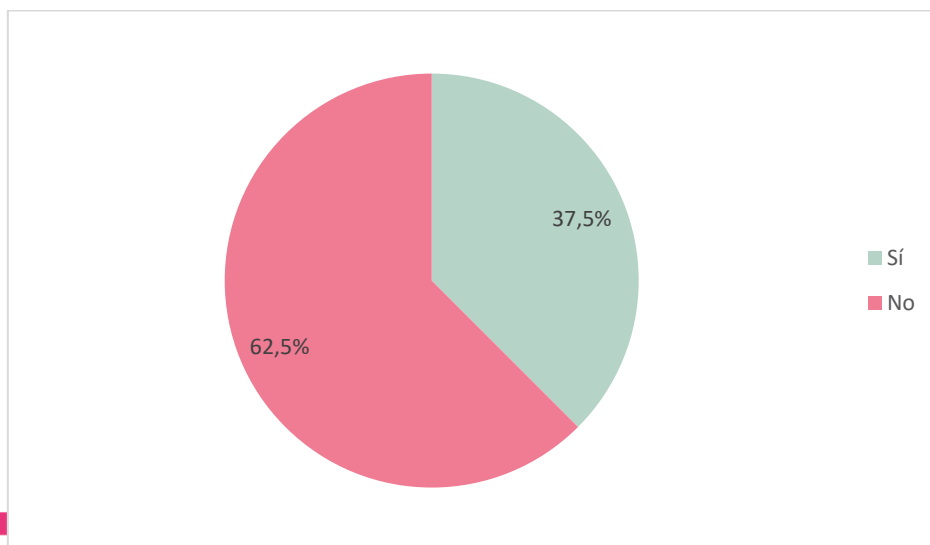
Il·lustració 8 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons com han comunicat la regulació de fumar a les platges a la ciutadania (resposta múltiple)

Més de la meitat dels municipis que tenen regulació no fan seguiment del compliment de la regulació de fumar a les platges (62,5%); en canvi, el 37,5% dels municipis sí que fan seguiment del compliment de la regulació.

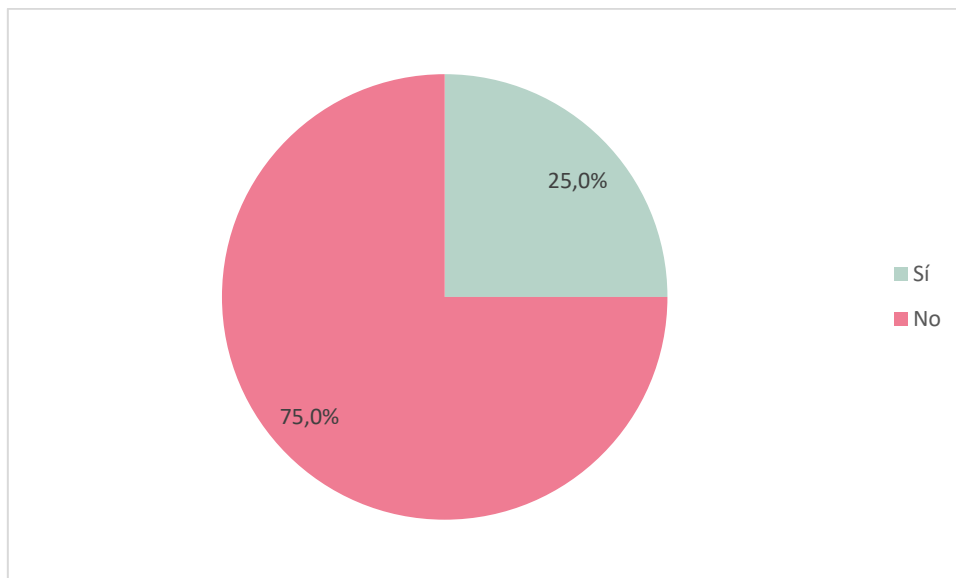
Els municipis que han fet seguiment del compliment de la regulació expliquen que ho han fet a través dels socorristes, ja que avisen de la regulació a les persones que veuen fumar a la sorra; o fan servir la policia per fer complir la norma; o els agents cívics.

Il·lustració 9 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons si es fa seguiment del compliment de la regulació de fumar a les platges

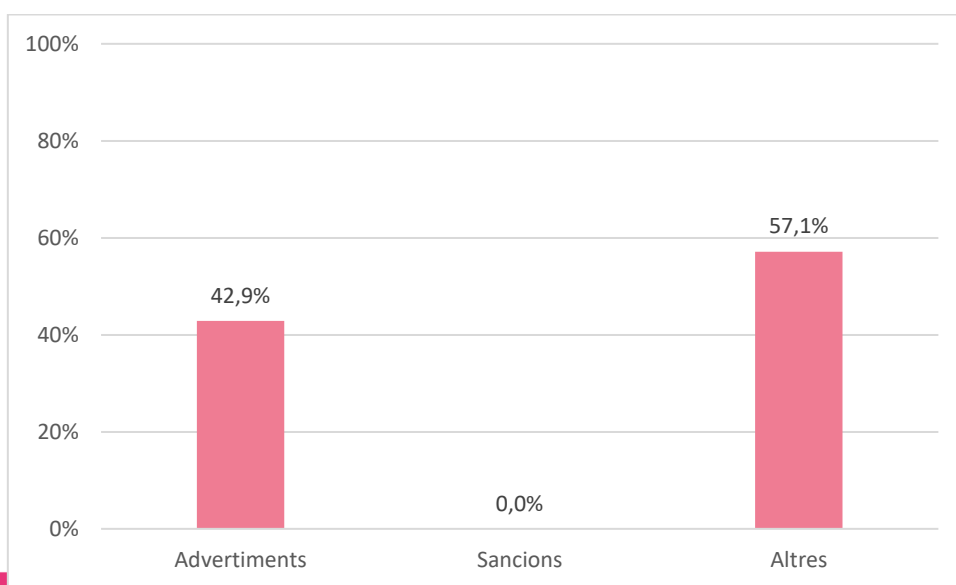
3 de cada 4 municipis amb regulació no tenen constància de que realment s'estigui complint (75%), però un 25% sí que té constància de que realment s'estigui complint.

Il·lustració 10 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons si l'Ajuntament té constància de que realment s'estigui complint la regulació sobre fumar a les platges

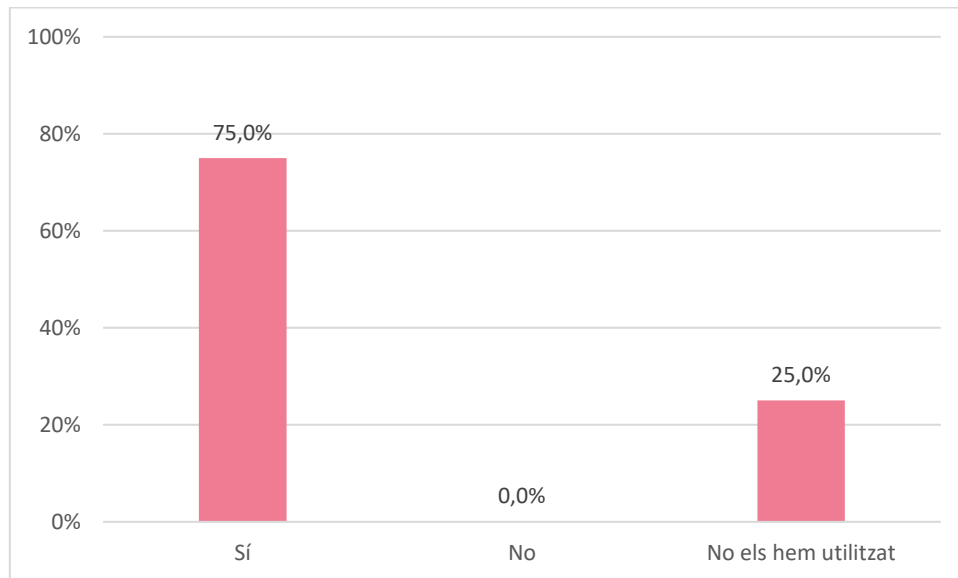
Cap municipi amb regulació està aplicant sancions per l'incompliment de la normativa, el 42,9% dels municipis amb regulació estan aplicant advertiments, i un 57,1% ha assenyalat que pren altres mesures per aplicar la regulació. Entre aquestes altres mesures s'ha mencionat: informació i senyalització, la policia local, difusió per xarxes i la supervisió pel servei de socorrisme.

Il·lustració 11 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons quines mesures s'estan aplicant per fer que es compleixi la regulació

La majoria dels municipis que tenen una regulació diuen que els nous materials de la campanya de platges de la DIBA relacionats amb platges sense fum han estat útils aquest estiu (75%). Per contra, un 25% dels municipis assenyalen que no els han utilitzat.

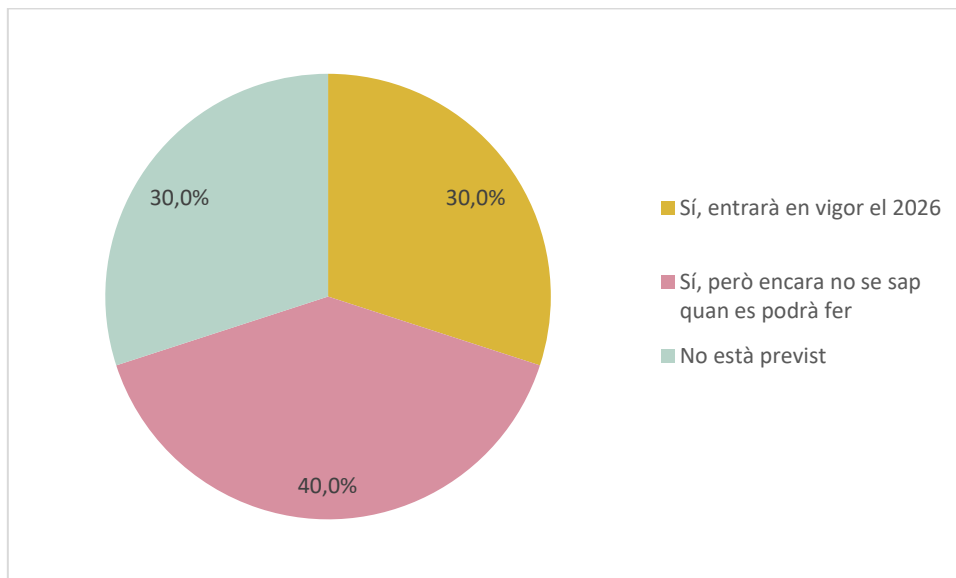
Il·lustració 12 Percentatge de municipis que tenen regulació a les platges segons si han estat útils els nous materials de la campanya de platges de la DIBA d'aquest estiu relacionats amb platges sense fum (cartells, vinils...)

Municipis sense regulació a les platges

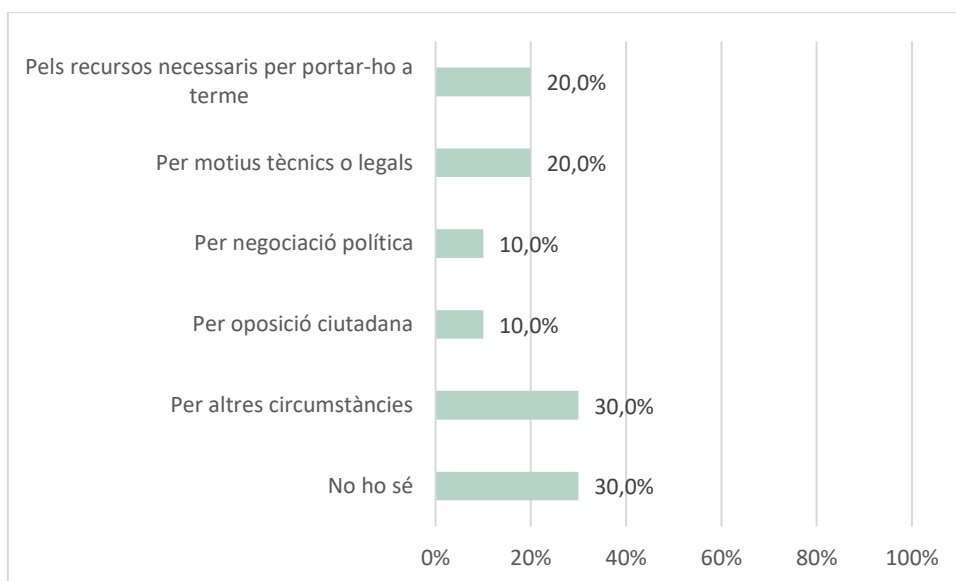
El 40% dels municipis que no tenen una regulació sobre fumar a les platges tenen previst que es reguli, però encara no saben quan es podrà fer. Un 30% diu que també ho tenen previst i que entrarà en vigor l'any 2026. Per contra, un altre 30% dels municipis no tenen previst regular el fum a les platges.

Il·lustració 13 Percentatge de municipis sense cap regulació a les platges segons si tenen previst que es reguli fumar a les platges

Un 20% dels municipis sense regulació de fumar a les platges no ho ha fet perquè no te els recursos necessaris per portar-ho a terme, i un altre 20% no ho ha fet per motius tècnics o legals. Seguidament, un 10% no ho ha fet per negociació política i un altre 10% per l'oposició ciutadana. A banda, un 30% dels municipis no ho ha fet per altres circumstàncies i un altre 30% no ho sap.

Il·lustració 14 Percentatge de municipis sense cap regulació a les platges segons el motiu pel que encara no han regulat fumar a les platges (resposta múltiple)

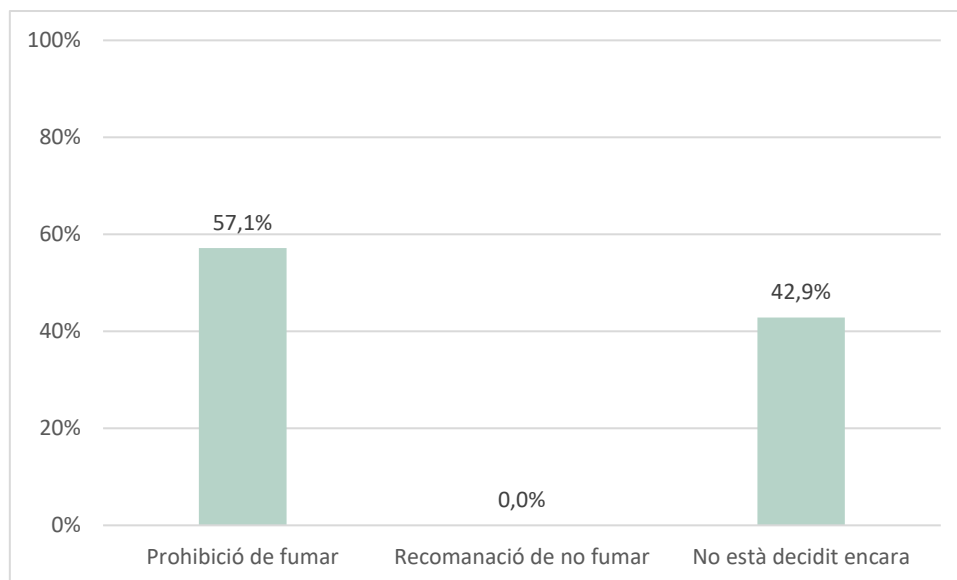

Els municipis sense cap regulació que han assenyalat algun altre motiu pel qual encara no han regulat fumar a les platges (30%), expressen diferents motius pels quals no s'ha regulat aquesta qüestió. En concret:

- Aquest any ja s'ha aprovat políticament, fer una ordenança de platges, que reguli el consum de tabac en aquestes, tot i això, hi ha habilitat dos trams sense fum a les platges del municipi.
- Per l'any 2025 s'ha fet una recomanació, i la previsió és la modificació de l'ordenança de platges.
- Entenen que la ciutadania no està d'acord amb aquesta prohibició/regulació.
- Estan pendents d'engegar la primera ordenança de platges, però políticament volien fer-ho alhora que els fessin la reposició de sorra, per veure si s'inclouen aspectes sobre gossos, espais concrets per pescar, etc, però diuen que com aquest fet s'endarrerirà, faran l'ordenança l'any 2026.
- Per l'encaix legal i pel control del seguiment.
- Per manca de temps per fer la nova ordenança reguladora dels usos de les platges, i per no poder preparar una campanya informativa i tota la logística necessària (senyalització i control de les infraccions).

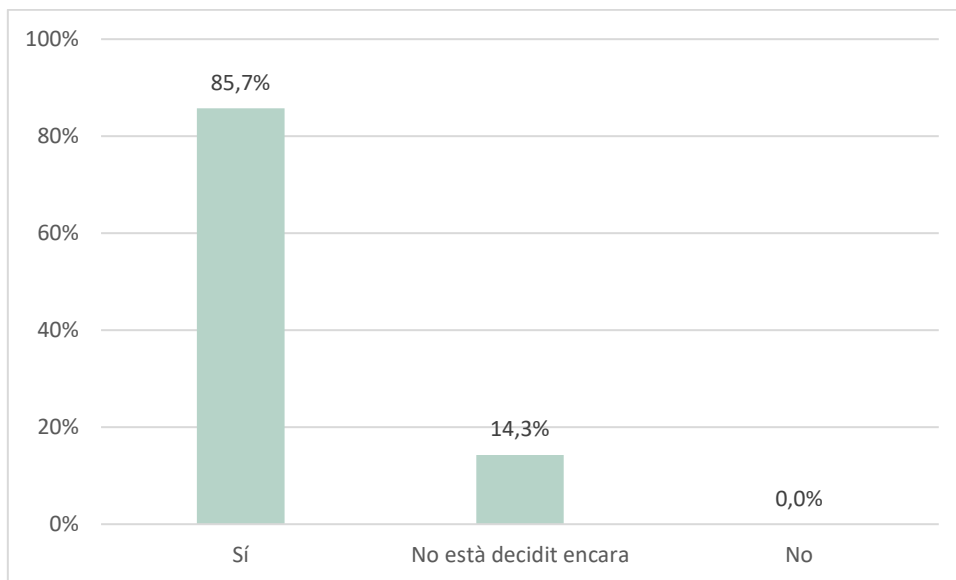
Més de la meitat dels municipis sense regulació, però que tenen previst que es reguli, tenen pensat que es prohibeixi fumar a les platges (57,1%), mentre que el 42,9% dels municipis no ho tenen decidit encara. De moment, cap municipi s'ha plantejat regular-ho amb una recomanació de no fumar.

Il·lustració 15 Percentatge de municipis sense cap regulació a les platges i que tenen previst que es reguli segons la regulació que es farà

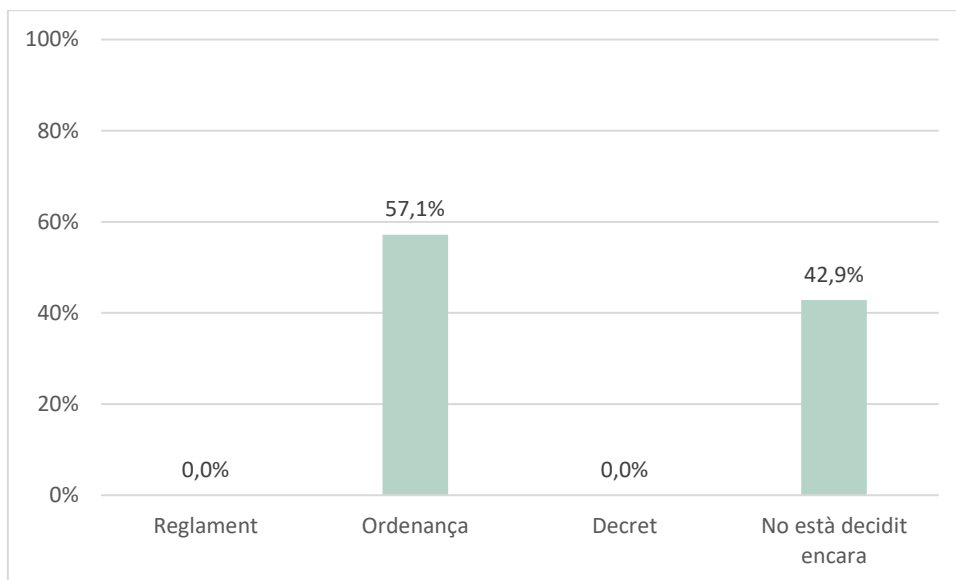
La majoria dels municipis sense regulació, i que tenen previst que es reguli, també tenen previst que afecti a totes les platges del municipi (85,7%), i un 14,3% diu que no han decidit encara si afectarà a totes les platges.

Il·lustració 16 Percentatge de municipis sense cap regulació a les platges i que tenen previst que es reguli segons si està previst que afecti a totes les platges segons la regulació que es farà

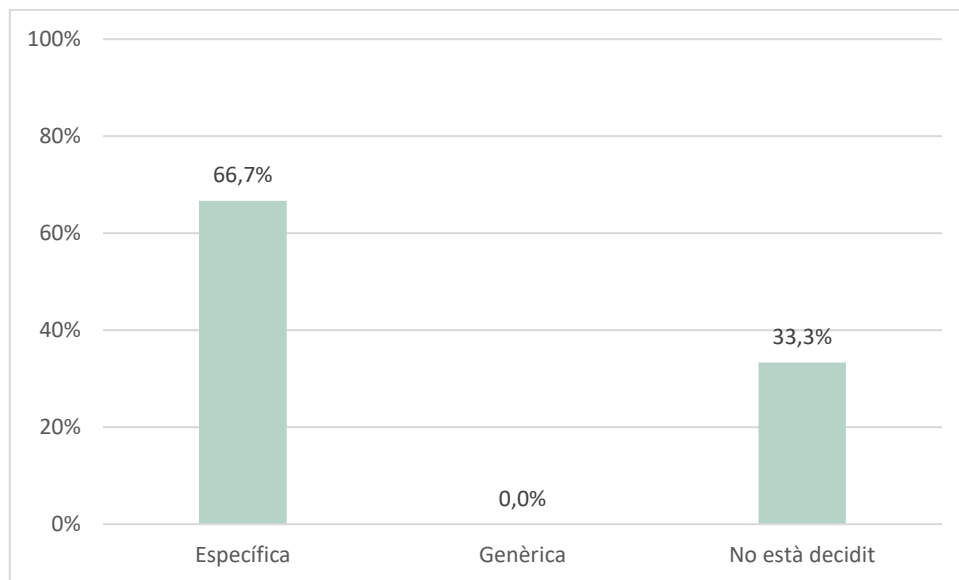
Més de la meitat dels municipis sense regulació, i que tenen previst que es reguli, saben que es regularà amb una ordenança (57,1%), mentre que un 42,9% dels municipis no ho han decidit encara.

Il·lustració 17 Percentatge de municipis sense cap regulació a les platges i que tenen previst que es reguli segons si ja saben com es regularà

El 66,7% dels municipis sense regulació, i que tenen previst regular el fum a les platges, saben que la regulació serà específica de platges; en canvi, el 33,3% dels municipis no ho han decidit encara.

Il·lustració 18 Percentatge de municipis sense cap regulació a les platges i que tenen previst que es reguli segons si ja saben de quin tipus serà

Els municipis que no tenen cap regulació han escrit el nom del reglament, ordenança o decret, en cas que el sàpiguen. El nom més comú és ordenança de platges, i un altre diu que encara no l'han decidit, però que sí que serà una ordenança que reguli les platges del municipi, inclòs si es pot fumar o no en elles.

Cap dels municipis sense regulació té un esborrany de redacció del text de l'article que regularà fumar a les platges. Algun municipi apunta que farà servir l'ordenança de platges de la DIBA com a punt de partida o que treballaran l'ordenança aquest hivern.

Propostes obertes al qüestionari

Cap al final del qüestionari, s'ha preguntat als municipis si tenen alguna proposta concreta per facilitar la implementació de les platges sense fum o si tenen algun comentari més respecte l'aplicació de les platges sense fum que no s'hagi preguntat prèviament.

Alguns dels comentaris giren entorn a propostes de millora per la implementació de les platges sense fum:

- Augmentar els cartells a la platja i a la zona d'aparcament amb una nova campanya l'estiu que ve
- Incrementar la retolació informativa impactant
- Utilitzar els agents cívics com informadors perquè s'acabi d'implementar bé o perquè facin campanyes de conscienciació
- Habilitar zones de fumadors a la platja, com l'espai davant de les guinguetes
- Consensuar la campanya a tots els municipis a través de xarxes socials i amb material físic de senyalització als accessos de les platges i una banderola
- Fer ús de la megafonia per difondre el missatge i la normativa

En canvi, altres comentaris estan més focalitzats en com millorar el seguiment del compliment de la normativa, i tots mencionen la falta de mitjans humans per realitzar el seguiment de la normativa i per poder controlar l'aplicació (vigilants, informadors, efectius policials...). Els municipis expliquen que no tenen capacitat de controlar les infraccions i no poden tenir personal dedicat a aquest afer de manera permanent. Per això, es necessitaria contractar personal específic perquè vetlli pel compliment de la normativa durant tota la temporada d'estiu.

Addicionalment, algun municipi comenta que la prohibició de fumar a les platges no hauria de ser una qüestió que es reguli a través d'una normativa local, ordenança, reglament o decret, que més aviat hauria d'existir una llei catalana o estatal que prohibís fumar a les platges i que aquest missatge arribés al conjunt de la població. D'aquesta manera tothom sabria que si anés a qualsevol platja no podria fumar en aquest espai, com passa en els equipaments públics, bars i restaurants. Per tant, es posa de rellevància tenir una cobertura legal supramunicipal, ja que la manca de mitjans fa inviable que s'elimini aquest comportament a les platges, encara que el municipi centri els seus esforços en aquest problema.

Finalment, s'ha preguntat el nombre de guinguetes que té el municipi i a quines platges es troben. Generalment, cada platja té una guingueta, excepte les platges més grans que poden arribar a tenir de 2 a 4 guinguetes. Excepcionalment, un municipi no té cap guingueta per culpa de la regressió de la sorra, i no tenen la platja habilitada per obrir una guingueta.

Anàlisi qualitativa

Les respostes del qüestionari han permès identificar els principals èxits i dificultats, així com les necessitats detectades per millorar-ne l'aplicació en el futur.

El dia 28 d'octubre es va realitzar una sessió presencial amb tècnics i tècniques de municipis del litoral barceloní que disposen de platges, que va constituir un espai de presentació i debat al voltant d'aquests resultats. L'anàlisi col·lectiva va permetre contrastar experiències, identificar els elements que han funcionat i aquells que han generat obstacles, i elaborar propostes concretes per avançar cap a una implementació més efectiva i compartida de la mesura.

La sessió es va dividir en tres moments:

1. Es van presentar els resultats dels qüestionaris, per tenir una fotografia de l'estat actual de la qüestió als municipis de costa de la demarcació de Barcelona i per donar context i presentar els temes que posteriorment es van treballar a la dinàmica.
2. Es va treballar en dos grups: Un amb tècnics i tècniques dels municipis que han portat a la pràctica la regulació dels fums a les platges (grup 1) i a l'altre grup les que no ho han fet (grup 2). Paral·lelament, també es va formar un grup de representants polítics. El treball va consistir, en primer lloc, donar un ordre de prioritats als temes identificats als qüestionaris. A partir d'aquí, i segons la seva tria, es generava un espai de debat sobre els motius pels quals s'havia seleccionat aquell tema i, posteriorment, propostes d'accions a realitzar per combatre'ls.
3. Per últim, cada grup va compartir en plenària els debats realitzats i les conclusions extretes. Després de les exposicions dels tres grups, es va obrir un debat obert entre el conjunt de les persones assistents.

A continuació es mostra el resum i una relatoria dels temes treballats a cada grup. En el resultat del debat, s'han extret les temàtiques rellevants de la sessió, independentment de si eren temes proposats a priori o fruit del debat.

Municipis amb regulació a les platges

Els temes debatuts en aquest grup van ser tres:

1) Seguiment i constància del compliment

Motius pels quals cada tema s'ha desenvolupat d'aquesta manera:

- Falta de recursos (personal), el què hi ha (socorristes, policia) prioritza altres temes

Propostes:

- Regulació en un nivell superior (autonòmic/estatal)
- Recollida de dades (informadors/agents cívics) tasques: conscienciar i recollir dades

2) Dificultats en l'aplicació, comunicació, materials DIBA

Motius pels quals cada tema s'ha desenvolupat d'aquesta manera:

- Manca de consciència en la ciutadania, missatge molt recent, amb poc impacte

Propostes:

- Recollir dades lectures QR, missatge per megafonia
- Material campanya (pilotes inflables, para-sol tipo tenda, estel volador)
- Reel/TikTok (impacte en els més joves), anunci per xarxes/ràdio/TV
- Senyal vertical fixa per col·locar a les passeres
- Banderes (màstils/fanals)
- Estampats a fusta/formigó passeres
- Banderoles tipus lloc socors

3) Excepcions a l'aplicació de la normativa

Motius pels quals cada tema s'ha desenvolupat d'aquesta manera:

- Dificultat per aplicar la regulació en activitats i usos excepcionals de l'espai de la platja (concerts, barraques)

Durant el debat entre els i les tècniques dels municipis que sí que han regulat el fum a les platges, s'ha identificat com a tema prioritari la dificultat per **garantir un seguiment efectiu i constant del compliment de la normativa**.

Com a motius principals, s'ha destacat la **manca de recursos** per dur a terme aquesta tasca. El personal existent (socorristes o la policia local) tenen altres funcions prioritàries i no pot dedicar més temps al control del compliment de la prohibició de fumar a la platja.

En aquest sentit les propostes són, d'una banda, impulsar una regulació a nivell superior (autonòmic o estatal) per tenir un marc normatiu més clar i homogeni.

“No ho hem dit, però si hi hagués una regulació a nivell autonòmic de prohibit fumar a les platges (...) Des de la Generalitat de Catalunya (...) Potser ens solucionaria molts dels dubtes i problemes que tenim a l'hora d'implantar aquesta normativa.” (Persona tècnica participant del debat)

També es proposa incorporar informadors o agents cívics amb l'objectiu de recollir dades sobre el compliment de la normativa, per poder fer-ne un seguiment i avaluació més acurat.

“Perquè el seguiment (...), es podria fer algun tipus d'estadística a recollir (...)?, Perquè igual si tu no pots intervenir com a policia o socorrista, o no vols mullar-te en dir qui fuma i qui no fuma, recollir dades i dir: ‘mira, avui s'han vist tantes persones fumant a la platja’. Aquest personal pot ser de recollida de dades” (Persona tècnica participant del debat)

El segon i tercer temes prioritzats fan referència a les **dificultats en l'aplicació, pel que fa a la comunicació i els materials per poder portar-la a terme**. Com expliquen:

“Potser seria: dificultats en l'aplicació, però lligat amb la comunicació, potser amb campanyes de conscienciació, amb informadors mediambientals, perquè al final nosaltres vam fer una campanya de comunicació anunciant la mesura i ja està. Ho vam llançar a la ciutadania i ja està. Aquesta va ser la nostra aplicació, no va haver-hi més.” (Persona tècnica participant del debat)

Aquesta dificultat s'atribueix a la **manca de conscienciació ciutadana**, ja que és un missatge encara recent i està poc consolidat. En aquest sentit, es considera que cal **reforçar la comunicació** amb més senyalització i materials visuals (banderoles o altres elements informatius) per fer més visible la campanya. S'han plantejat diverses accions:

- Recollir dades a través de la lectura de codis QR per valorar la recepció del missatge.
- Missatges per megafonia, anuncis a les xarxes socials, ràdio o televisió local, i ús d'elements visuals a la platja com pilotes inflables, para-sols tipus tenda o estels voladors amb el lema de la campanya.
- Elaborar continguts audiovisuals breus com reels o vídeos a TikTok, per arribar al públic més jove.
- Instal·lar senyalització fixa vertical a les passeres d'accés, banderes als màstils o fanals, i banderoles similars a les de les torres de socors.
- Incorporar també missatges estampats a fusta o formigó a les passeres per reforçar la presència visual del missatge.

També es planteja la necessitat d'unificar l'estètica de la senyalística per anunciar les platges sense fum, per aportar més coherència a la campanya comunicativa de tots els municipis i fer-ho reconeixible per a tota la ciutadania. Tot i això, es posa de relleu que aquest fet pot entrar en conflicte amb els municipis que tenen una senyalística pròpia i unificada.

També sorgeix el debat sobre la dificultat a l'hora de gestionar les **excepcions a la normativa que prohibeix fumar a les platges**, especialment en cas d'activitats o esdeveniments puntuals. Expliquen que el problema principal és la manca de claredat sobre la forma com s'ha d'aplicar la normativa durant actes o activitats especials, com concerts, festes o altres esdeveniments autoritzats. En aquests casos, la platja passa a estar regulada per normatives específiques, aspecte que genera dubtes sobre si la prohibició de fumar ha de continuar vigent o canvia.

Com a exemple, s'ha mencionat el cas de les barraques de la Festa Major, on s'instal·len barres de bar i zones de consum en espais habitualment subjectes a altres restriccions. Hi ha per tant, una dificultat a l'hora d'aplicar la prohibició de fumar en contextos de festivitat.

“Però això és essencial, en aquests moments has de posar una excepció. Com ho regules això? Amb les barraques a l'estiu, amb 10.000 persones cada dia? Crec que ara no ho fan. Això era una cosa que teníem dubte de com ho regulava. Ja començar a fer excepcions dintre de la prohibició ja quedava fatal. Les barraques es faran allà perquè no es trauran de la platja. No sabíem com fer-ho.” (Persona tècnica participant del debat)

Els participants assenyalen la necessitat de consultar els serveis jurídics per determinar com interpretar i aplicar la norma en aquests casos, ja que hi pot haver conflicte entre la regulació general i les autoritzacions específiques d'esdeveniments. També s'ha apuntat la necessitat de definir amb més precisió els criteris d'excepció per assegurar la coherència en la normativa.

Municipis sense regulació a les platges

Els temes debatuts en aquest grup van ser dos:

1) Manca de recursos per fer complir la norma i avaluar

Motius pels quals cada tema s'ha desenvolupat d'aquesta manera:

- Manca de recursos humans (per fer complir la norma i avaluar)
- Manca de recursos econòmics (per fer complir la norma i avaluar)
- Dificultat per trobar indicadors (per avaluar)
- Manca de credibilitat si no hi ha conseqüències (per fer complir la norma)
- Dificultat procediment administratiu (per fer complir la norma)

Propostes:

- Incrementar personal de vigilància (per fer complir la norma i avaluar)
- Utilitzar participació ciutadana (per avaluar)

2) Decisió politico-legal

Motius pels quals cada tema s'ha desenvolupat d'aquesta manera:

- Manca de consens
- Manca de legislació
- Interpretació de la norma
- Evitar controvèrsies
- Competències municipals en Promoció de la Salut

Propostes:

- Argumentar i donar-li pes a les raons mediambientals, salut i civisme
- Aconseguir paraigües legal

Pel que fa als municipis que no han aplicat la regulació de fumar a les platges, identifiquen un **aspecte politico-legal** que dificulta la implementació. La decisió d'aplicar o no la mesura depèn de la voluntat dels responsables polítics. En aquest sentit, assenyalen que la decisió política està condicionada per dues raons: una perquè no hi ha normativa superior, i, per tant, un condicionant legal; i, per altra banda, perquè ells mateixos valorin que no seran capaços de fer-ho complir. En aquest sentit, s'afegeix que caldria disposar d'un "**paraigües legal**", és a dir, un marc jurídic superior que permeti als ajuntaments actuar amb seguretat.

"I jo continuo dient que, per exemple, amb el tema del Sense fum, a què t'agafes per prohibir fumar a les platges, per exemple? És el que et deia, per exemple, la pesca sí que la pot regular. Per què? Perquè tens darrere un decret que et diu que els ajuntaments tindran no sé què dels plans d'usos que regula la pesca a partir de l'1 de juny i té prohibit pescar, o lo dels gossos, que és el mateix. Però aquí en aquest cas jo no puc dir d'acord amb la llei o el decret no sé què, prohibirem fumar a les platges del municipi." (Persona tècnica participant del debat)

En el grup de municipis que no han implementat la regulació de fum a les platges, s'identifica la **manca de recursos, tant humans com econòmics**, com una de les principals limitacions. No hi ha prou personal per fer complir la norma ni **per dur a terme el seguiment i l'avaluació** de l'impacte de la mesura. Es remarca la incapacitat d'avaluació de la mesura, així com la dificultat per establir indicadors:

"Com anem a mesurar això? Delimitem una franja estàndard de sorra? Fem un control manual cada setmana per avaluar el nombre de burilles? Es que no tinc ni idea. Com se suposa que hauriem de fer un seguiment?" (Persona tècnica participant del debat)

Es posa de manifest la importància de no centrar els esforços en la prohibició, sinó també acompanyar la regulació amb **sensibilització i estratègies per convèncer a la població** de la importància:

"Estem intentant regular absolutament tot. Ens estem (...), no ho sé de veritat. És una sensació que no és real. Però és que en lloc d'intentar convèncer a la gent de: 'No facis això' pel que sigui (...), el botellón, sense anar més lluny, també incloc tot el que són les coses que estem intentant prohibir, prohibint el botellón. Molt bé. Ve la policia, potser? No ho sé. Jo no surto a la nit amb aquestes coses, però suposo que fugen, se'n van a una altra banda. No deixen de fer el botellón. Vull dir que en lloc d'intentar convèncer, per què no l'has de fer, d'intentar treballar els temes d'una altra manera. Jo penso que els treballem això a costa de prohibir, jo penso que ens estem equivocant." (Persona tècnica participant del debat)

En aquest sentit, plategen la possibilitat d'incrementar els recursos humans disponibles, ja sigui a través de la Guàrdia Urbana, o mitjançant la incorporació de personal voluntari o de suport (per exemple persones que estan a l'atur). Aquesta mesura permetria reforçar la vigilància, la tasca d'informació a la ciutadania, i recollir informació per l'avaluació i el seguiment de la norma.

Assenyalen també que la ciutadania, tot i estar cada cop més conscienciada dels riscos del tabaquisme, mostra resistència davant **l'excés de prohibicions**, sobretot quan aquestes **no s'apliquen de manera coherent** entre municipis veïns. Per tant, cal alinear-se entre municipis i amb una normativa superior perquè sigui més coherent:

"Vull dir, aquí s'ha d'anar tothom alineat des de la normativa, perquè si no, inclús per al propi usuari de les platges això genera una confusió. Aquí es pot fumar o me'n vaig a Sitges i no. I me'n vaig a Castelldefels, i si? En què quedem? Vull dir una mica (...). Vaig al parc natural del costat, que és la zona protegida del delta de Llobregat, i pots fumar." (Persona tècnica participant del debat)

Es proposa basar l'argumentació de l'ordenança en tres eixos: la **convivència ciutadana** (el fum pot molestar a altres persones), la **protecció del medi ambient** (les burilles són un residu contaminant) i la **promoció de la salut pública**. En aquest sentit, consideren oportú donar més pes a la dimensió mediambiental, que és la que té una base legal més sòlida: *"Això, argumentar raons jurídiques, de salut, turisme i medi ambientals. I potser donar més pes a la medi ambiental, que és la que té la normativa potser més desenvolupada."* (Persona tècnica participant del debat) Apareix el debat sobre si es pot justificar des de la promoció de la salut, ja que no és una competència pròpia dels ajuntaments.

Representants polítics

Duran la sessió, els representants polítics identifiquen diversos aspectes rellevants. En primer lloc, expressen preocupació per la manca de temps en la tramitació administrativa, aspecte que dificulta en alguns casos la correcta implementació de la normativa.

Pel que fa a la percepció social, sorgeix el dubte de si la implementació de la normativa podria generar situacions de conflictivitat. Tot i això, s'arriba a la conclusió que no es detecten conflictes significatius entre les persones usuàries de les platges.

D'altra banda, també s'apunten algunes propostes en relació a aspectes que consideren necessari reforçar, com per exemple, les **accions de sensibilització i conscienciació** a la ciutadania, així com la pressió social per fer complir la norma. A més, es proposa incrementar la presència dels agents cívics perquè informin i promoguin el compliment i implicar el personal de neteja en la informació sobre les bones pràctiques a la platja.

Finalment, també es proposa millorar la **comunicació visual** a les platges. Apunten que, tot i que no veuen imprescindible afegir cartellera fixa, sí remarquen la necessitat de reforçar els elements informatius amb diversitat de materials. Tot i que no veuen necessitat de que sigui una estètica única, sí que seria interessant seguir una coherència visual.

Resultats del debat

A partir del debat generat entre les diferents persones assistents a la sessió, s'observen problemes i necessitats comunes entre els municipis que sí que han implementat la normativa de platges sense fum i els que no l'han implementat.

Les diferents persones coincideixen en que el més important es dedicar esforços a la **senyalització** per conscienciar a la població i sensibilitzar sobre l'hàbit de no fumar a les platges perquè siguin un espai amable i saludable.

Es remarca la importància que el missatge arribi a la majoria de la població. I proposen, doncs, l'augment de la senyalització, missatges per megafonia, fer anuncis a les xarxes socials i establir senyalització fixa al voltant de les platges per assegurar que arribi la informació de forma visual.

Des dels diferents grups apunten a la necessitat d'**incrementar els recursos** (tant humans, com materials) per reforçar la informació a les persones usuàries, mitjançant agents cívics, persones de la neteja, socorristes, i materials de senyalització. L'augment de recursos permetria, a més d'informar i conscienciar a la ciutadania, garantir un seguiment efectiu i constant del compliment de la normativa així com l'avaluació del procés.

Tot i això, la normativa presenta contradiccions i aspectes que cal clarificar. Un exemple és la delimitació entre els espais on es permet fumar: mentre que la guingueta es regeix per la normativa d'activitat comercial, i per tant, està permès fumar allà, a la sorra no ho està. Aquesta diferència a més de provocar confusió entre la ciutadania, dificulta l'aplicació coherent de la normativa.

Enfront d'això, les persones assistents coincideixen en què l'existència d'un **marc legal superior** podria posar una solució als dubtes de la implementació de la normativa i a la seva interpretació, i asseguraria una aplicació més coherent arreu del territori.

Taula 2 Resum de les principals aportacions dels diferents grups

	Municipis amb regulació	Municipis sense regulació	Representats polítics
Manca de recursos per seguiment, avaluació, i assegurar el compliment de la norma	<p>La manca de recursos representa una dificultat per garantir un seguiment efectiu i constant del compliment de la normativa.</p> <p>L'augment de recursos permetria incorporar informadors o agents cívics amb l'objectiu de recollir dades sobre el compliment de la normativa, per poder fer-ne un seguiment i avaluació més acurat.</p>	<p>La manca de recursos representa una dificultat per garantir seguiment i avaluació. També és una dificultat per establir indicadors.</p> <p>L'augment de recursos permetria reforçar la vigilància, la tasca d'informació a la ciutadania, i recollir informació per l'avaluació i el seguiment de la norma.</p>	<p>Es proposa utilitzar agents cívics com a figura clau per informar, educar i sensibilitzar els usuaris de les platges sobre els beneficis de mantenir-les sense fum.</p> <p>També implicar el personal de neteja en les tasques de conscienciació, ja que són presència habitual a les platges i poden transmetre informació i exemple de bones pràctiques.</p>
Manca marc jurídic superior	<p>L'existència d'un marc jurídic superior solucionaria molts dels dubtes i problemes que tenim a l'hora d'implantar aquesta normativa.</p> <p>Solucionaria contradiccions a l'hora d'aplicar la normativa i confusions a la ciutadania.</p>	<p>La manca d'un marc legal condiona la decisió política d'aprovar la regulació. La normativa no s'aplica de manera coherent entre municipis veïns.</p>	
Conscienciació ciutadana	<p>La conscienciació a la ciutadania és difícil perquè el missatge és molt recent, amb poc impacte.</p> <p>Cal reforçar la comunicació.</p>	<p>Assenyalen que cal menys prohibició i més sensibilització. Per a això, cal augmentar els recursos humans per la tasca d'informació a la ciutadania.</p>	<p>Es constata que cal incrementar les accions de sensibilització per tal que la ciutadania conegui millor la normativa i n'entengui la importància.</p> <p>Tot i que no hi ha hagut conflictivitat, es veu que la conscienciació pot garantir un compliment més ampli de la norma.</p>

Comunicació i materials

Municipis amb regulació

Cal reforçar la comunicació amb més senyalització amb materials visuals (banderoles o altres elements informatius) per fer més visible la campanya. Aprofitar les xarxes socials.

Manca de materials i senyalització seguint un model de base (“tots a una”). Tot i això, pot entrar en conflicte sobretot en els municipis que tenen una senyalística pròpia i unificada.

Excepcions de la norma

La manca de claredat sobre la forma com s’ha d’aplicar la normativa durant actes o activitats especials, com concerts, festes o altres esdeveniments autoritzats.

Municipis sense regulació

Es remarca la necessitat d’acompanyar la regulació amb sensibilització i estratègies per convèncer a la població de la importància

Representats polítics

Es proposa reforçar la cartelleria i la informació visual per fer més visible la normativa.

Tot i que no és necessari que sigui fixa ni segueixi una estètica única, es considera que cal una presència informativa suficient per mantenir l’efecte de sensibilització.

Conclusions i recomanacions

A continuació, es presenten les principals conclusions derivades de l'anàlisi, tant de les respostes al qüestionari, com de les aportacions als debats de la sessió presencial. A més, s'apunten un conjunt de recomanacions orientades a millorar l'efectivitat de la implementació i la coherència entre els municipis.

Primerament, les diferents persones expliquen que la prohibició de fumar a les platges no hauria de dependre exclusivament de la regulació local mitjançant ordenances, reglaments o decrets municipals. En aquest sentit, es proposa **l'aprovació d'una llei d'àmbit català o estatal** que estableixi de manera general la prohibició de fumar a les platges.

Aquest marc legal també podria facilitar la presa de decisions per part dels responsables polítics sobre la implementació de la norma, ja que enfortiria la capacitat d'aplicació i aportaria seguretat jurídica als ajuntaments sobre la manera d'actuar.

D'altra banda, el seguiment i l'avaluació de la implementació de la normativa requereix definir indicadors específics i destinar recursos adequats per a la **recollida sistemàtica d'informació**.

També, es considera important centrar els esforços en la **sensibilització de la població**, més que en les sancions a l'incompliment de la normativa. Per portar-ho a terme, es suggereix **l'augment de recursos materials i humans**, per informar a les persones usuaris sobre bones pràctiques per fer que les platges siguin espais més amables.

Es proposa, doncs:

- **Impulsar i promoure un marc normatiu superior** per establir criteris homogenis sobre les platges sense fum. Que també inclogui com s'ha d'actuar en cas d'excepcions com actes o activitats especials autoritzades a la platja.
- **Potenciar campanyes de sensibilització** a la ciutadania, amb missatges sobre salut, i sostenibilitat. També fer difusió dels materials per xarxes socials per poder arribar a la població més jove.
- **Augment de recursos humans:** agents cívics i personal de suport, especialment en mesos d'estiu, per garantir l'aplicació de la normativa, per informar, i fer seguiment i avaluació de la implementació.
- **Augment de recursos de senyalització** clars, visibles i que siguin comprensibles per a totes les persones usuàries de les platges. Una estètica comuna en els materials des de Diputació pot aportar coherència a la campanya, modificable per als municipis que disposen d'estètica pròpia.
- **Establir indicadors** per fer seguiment i posterior avaluació de la implementació de la normativa. Indicadors de grau de compliment, la percepció de la ciutadania i l'impacte ambiental.

Annex

Qüestionari utilitzat

Benvinguda

Des de la Diputació de Barcelona estem avaluant els resultats de la implementació de les platges lliures de fum als municipis del litoral barceloní.

Us agraïrem que respongueu aquest qüestionari, que ens ajudarà a conèixer la vostra percepció sobre la mesura -tant si l'heu aplicat com si no-, els principals èxits i dificultats trobades, així com les necessitats que detecteu per tal de millorar-ne l'aplicació en el futur.

Identificació del municipi

Dades de la persona que respon

[Ajuda: Aquestes dades només es faran servir en cas que haguem de fer alguna pregunta en relació amb les vostres respostes.]

- Nom
- Correu electrònic

El municipi de XXXX té algun reglament, ordenança o decret en relació a fumar a les platges del municipi?

- Sí (respongueu aquesta opció encara que no sigui per a totes les platges i de forma independent a l'abast que pugui tenir)
- No

Preguntes als municipis que sí han regulat

On es regula?

- Reglament
- Ordenança
- Decret

De quin tipus és el reglament, l'ordenança o el decret?

- Específic de platges
- De salut pública, convivència o altres temàtiques

Ens podries dir en quin reglament, ordenança o decret es regula? Escribeu el seu nom:

-

La regulació que es fa és:

- Prohibició de fumar
- Recomanació de no fumar

Ens pots copiar el text de l'article que regula fumar a les platges?

-

Des de quan existeix aquesta regulació?

- Abans de 2023
- 2023
- 2024
- 2025

A quants metres lineals de platja afecta la regulació? En cas que sigui tot el municipi, indiqueu els metres totals de platja disponibles en totes dues cel·les.

- Total metres lineals de platja a les que afecta la regulació:
- Total metres lineals de platja disponibles en el municipi:

Vau trobar algun tipus de dificultat a l'hora de fer la regulació?

- Sí, en la negociació política
- Sí, en la redacció tècnica i adequació legal
- Sí, en l'atribució de recursos per portar-ho a terme
- Sí, en l'exposició pública a la ciutadania
- No vam trobar cap dificultat
- Altres

I heu tingut algun tipus de dificultat o problema en l'aplicació de la regulació?

- Sí, en la senyalització i informació de la norma
- Sí, amb la capacitat de fer complir la norma
- Sí, amb les queixes de la ciutadania per la norma
- No hem trobat cap dificultat ni problema
- Altres

Indica quantes queixes de la ciutadania han arribat.

-

Com s'ha comunicat la regulació de fumar a les platges a la ciutadania?

- Cartells
- Campanyes de comunicació
- Informadors a les platges
- No s'ha fet cap comunicació especial
- Altres

Es fa seguiment del compliment de la regulació de fumar a les platges?

- Sí
- No

Ens pots explicar breument com s'ha fet aquest seguiment?

•

L'ajuntament té constància de que realment s'estigui complint la regulació sobre fumar a les platges?

- Sí
- No

Quines mesures s'estan aplicant per fer que es compleixin?

- Advertiments
- Sancions
- Altres
- Advertiments
- Sancions

Indica quantes sancions s'han posat durant aquest estiu per fumar a les zones prohibides de les platges.

•

Han estat útils els nous materials de la campanya de platges de la DIBA d'aquest estiu relacionats amb platges sense fum (cartells, vinils...)

- Sí
- No
- No els hem utilitzat

Preguntes als municipis que no han regulat

Està previst que es reguli fumar a les platges del municipi?

- Sí, entrarà en vigor el 2026
- Sí, però encara no se sap quan es podrà fer
- No està previst

Per quin motiu encara no s'ha regulat fumar a les platges?

- Per negociació política
- Per motius tècnics o legals
- Pels recursos necessaris per portar-ho a terme
- Per oposició ciutadana
- Per altres circumstàncies
- No ho sé

Ens pots fer una breu explicació dels motius pels quals encara no s'ha regulat fumar a les platges?

-

La regulació que es farà serà:

- Prohibició de fumar
- Recomanació de no fumar
- No està decidit encara

Està previst que afecti a totes les platges del municipi?

- Sí
- No està decidit encara

Ja se sap com es regularà?

- Reglament
- Ordenança
- Decret
- No està decidit encara

De quin tipus serà?

- Específic de platges
- De salut pública, convivència o altres temàtiques
- No està decidit encara

Ens podries dir en quin reglament, ordenança o decret es regularà? Escribeu el seu nom:

-

En cas que ja tingueu algun esborrany de redacció, ens pots copiar el text de l'article que regularà fumar a les platges?

-

Preguntes finals per a tots els municipis

Tens alguna necessitat concreta o proposta per facilitar la implementació de les platges sense fum? Ens ho pots explicar a continuació. També pots especificar alguna informació més relacionada amb l'aplicació de les platges sense fum que no s'hagi preguntat prèviament en el qüestionari.

-

Per acabar, us volem demanar si ens podeu dir el nombre de guinguetes que té el teu municipi i en quines platges es troben.

-

Gràcies per la teva participació. En cas que hagi completat tot el qüestionari, pots prémer enviar.

OLMA